

Дуже важливим питанням для створення портретного інтерв'ю є вибір героя. Інтерв'ююваним у цьому випадку не може стати будь-яка людина, або просто експерт певної галузі, який більш підійшов би для інтерв'ю-коментаря, аніж для змістовної та тривалої бесіди.

Російська дослідниця М. Лукіна також виділяє «інтерв'ю-портрет» в окрему категорію, і наводить думку стосовно вибору героя: «Інтерв'ю-портрет, чи-то персональне інтерв'ю – сфокусоване на одному герої. Героєм такого інтерв'ю має стати людина, яка виявила себе в певній сфері суспільної діяльності та привертає увагу широкої публіки. Рідше можна зустріти портретні інтерв'ю з так званими «простими людьми», які повинні в чомусь себе виявити або бути дуже типовими. Велике навантаження несуть і деталі побуту, інтер'єру, одягу, особливості мовлення героя – все те, що формує індивідуальність, і те, що повинно бути донесене до читача».

На нашу думку, твердження дослідниці яскраво ілюструють такі відомі програми українського телепростору, як «Світське життя з Катериною Осадчою», де окрім репортажів К.Осадча часто використовує портретне інтерв'ю для ознайомлення глядача з відомою персоною, не як з артистом, а як зі звичайною людиною, яка має свій побут, сімейний устрій, проблеми, майже як у звичайних людей. Або ж програма «Відверто з Машею Єфросиніною», в якій ведуча веде невимушені бесіди із зірками про труднощі, які траплялися на їх шляху. Аудиторія виявляє інтерес до такого телеконтенту. Натомість, якщо б це була програма із звичайними людьми, то такої зацікавленості не варто чекати. Адже, те, що в сусідки в житті були схожі проблеми – нецікаво, бо це і так зрозуміло. А ось те, що відома, успішна, здавалось би завжди усміхнена і щаслива людина, пережила якісь негаразди, які зустрічаються в житті кожного третього мешканця країни – ось це справді змушує людей вмикати і дивитися, та співчувати героям.

Портретне інтерв'ю, напевно, тому і популярне, бо у своєму форматі надає більше можливостей журналістові, як творцю цього продукту, так і глядачу, як споживачу. Сьогодні портретне інтерв'ю можна часто побачити в ранкових шоу та авторських програмах. Вони різноманітні за форматом, подачею інформації і т.д.

В Україні сьогодні портретне інтерв'ю представлено на багатьох канал та у різних форматах. Це і ранкові шоу («Сніданок з 1+1», «Ранок з Україною»), де гості запрошуються на невеличкі діалоги до студії, і шоу, які присвячені відомим людям («Портрети з Сергієм Дорофєєвим» 5 канал, «Відверто з МашеюЄфросиніною» канал Україна), а також набирають оберти авторські інтернет-програми («ЗеІнтерв'юер» з Анатолієм Анатолічем).

Портретне інтерв'ю за роки свого існування вже сформувалося як жанр, отримало свої характерні ознаки та особливості, але не зважаючи на це журналісти намагаються додавати все нових і нових барв йому. Але найголовніше для успішного інтерв'ю залишається не змінним – повне розкриття особистості інтерв'юєра, чітке написання (словесне, звукове) портрету людину, висвітлення справжніх емоцій, переживань та життєвих позицій так, щоб аудиторія сприйняла це, зрозуміла та захотіла подивитися від початку і до самого кінця.

І. Ямборська

Науковий керівник – к.н. з соц.комун. І.М.Мудра

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСОБИСТОЇ БЕЗПЕКИ ЖУРНАЛІСТА ПІД ЧАС РОБОТИ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ СИТУАЦІЯХ

Найбільш тривалим етапом у підготовці до висвітлення конфлікту можна вважати пошук інформації про місце призначення. Якщо конфлікт розгортається за кордоном, то слід знати історію, традиції та звичаї народу, особливості території, мову країни. Якщо конфлікт між державами, а завданням журналіста є робота з обома сторонами конфлікту, потрібно знати мову та традиції обох країн. Міжнародні компанії, які проводять тренінги з безпеки для журналістів, що працюють в зонах конфлікту, радять планувати поїздку за таким алгоритмом: кліматичні умови та специфіка фауни, особливості ведення бойових дій, види техніки, які вони застосовують, хвороби та ліки, релігійні та культурні відмінності [1, с. 25].

Збираючись у зону конфлікту треба спрогнозувати максимальну кількість ризиків, які можуть виникнути під час роботи. У зоні бойових дій можуть виникнути ситуації, коли доведеться надати першу медичну допомогу іншим або навіть і собі. Обов'язково мати при собі аптечку. Опитування учасників бойових дій та постраждалих осіб довело, що має місце у 80% випадків повна відсутність знань та навичок щодо технології та принципів надання медичної допомоги постраждалим, у 10% — такі знання та навички вкрай недостатні і лише 10 % мають знання, які, умовно, можна визнати як задовільні. Аналіз реальної ситуації надання медичної допомоги постраждалим внаслідок бойових дій вказує на те, що у 90% випадків перша медична допомога надається особами, які не мають спеціальної медичної освіти, тобто за своєю характеристикою, така допомога є домедичною [5, с. 4].

Перед від'їздом необхідно подбати про документи, які підтверджуватимуть особу: дійсний український паспорт, медична картка, де вказані всі необхідні дані (група крові, алергії тощо), список екстрених контактів (лікарні, організації, що можуть допомогти, консульські установи). Для відряджень закордон додатково: дійсний закордонний паспорт із строком дії не менше 6 місяців, міжнародна карта вакцинацій, міжнародні водійські права [3, с. 15]. Також корисно мати ксерокопії документів та відскановані документи в електронному форматі. Дуже добре, якщо журналіст має медичну страховку. Слід взяти із собою міжнародну прес-карту. Папку з документами, під час перебування у відрядженні, завжди мати при собі. Посвідчення представника преси ідентифікує журналіста, містить фотографію. Воно надається організацією, професійною спілкою або працедавцем. Сила посвідчення полягає в тому, що воно визначає і показує приналежність журналіста до певної медіа-групи або організації [2, с. 14]. Посвідчення теж треба завжди носити із собою. Але в деяких випадках статус журналіста може зіграти не на користь.

Перше, що необхідно зробити після прибуття на місце, — це акредитуватися при відповідній структурі (або це штаб, або спеціальна служба по роботі з журналістами), і отримати акредитаційну картку. Інакше в журналіста не буде реальної можливості працювати в зоні збройного конфлікту. Потрібно познайомитися з військовою владою та з місцевою цивільною адміністрацією. Треба пам'ятати, що акредитаційний орган відповідає за безпеку журналіста й зобов'язаний забезпечувати її, доки журналіст виконує правила акредитації [4, с. 95].

Кожному журналістові слід пам'ятати: власна безпека понад усе. Жоден матеріал не вартий людського життя і здоров'я. На безпеку журналіста в екстремальній ситуації впливає безліч факторів. Про більшість із них слід подбати заздалегідь.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Буроменський М. Журналістика в умовах конфлікту: передовий досвід та рекомендації: Посібник рекомендацій для працівників ЗМІ / М. Буроменський, С. Штурхецький, Е. Білз, М. Бетц, К. Шюппіц, З. Казанжи – К.: Компанія ВАІТЕ, 2016. – 118 с.
2. Довідник безпеки журналістів : самоохоронник у гарячих точках та при громадянських заворушеннях / упорядник Ж. Клемпуш. – Рівне: Незалежна медіа-профспілка України, 2007. – 82 с.
3. Земляна І. Журналіст і (не) безпека : посібник для журналістів, які працюють в небезпечних умовах / Ірина Земляна. – К. : Інститут масової інформації, 2016 – 192 с.
4. Непомняца К.А. Робота журналіста в екстремальних ситуаціях / К.А.Непомняца, М.М. Нетреба // Серія: Соціальні комунікації. – 2016 р. – № 1 (25)
5. Принципи та технологія домедичної допомоги постраждалим внаслідок бойових дій : методичні рекомендації / укладачі С.О. Гур'єв, А.А. Гудима, В.О. Крилюк, М.Д. Близнюк, Н.В. Гуселетова, М.А. Максименко. – К.: Міністерство охорони здоров'я України, 2014. – 40 с.